SAAMO
Limburg

samen
uitsluiting
aanpakken

De krant die mensen verbindt

Café Anoniem is zoveel meer dan een daklozenopvang

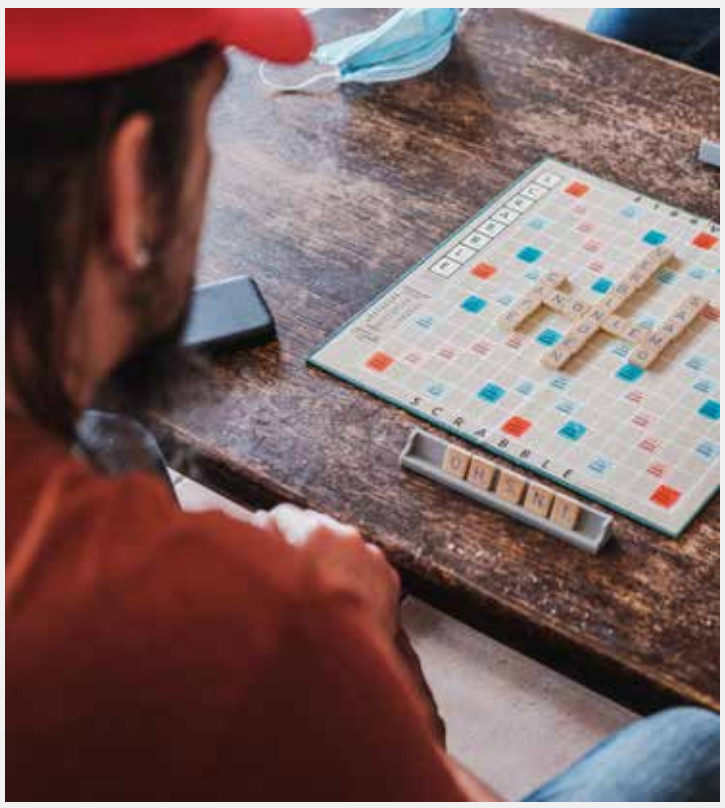

HASSELT

In Café Anoniem kunnen bezoekers goedkoop eten, drinken, douchen, hun gsm opladen, kleren wassen, spullen opbergen in lockers ... Dit dienstenaanbod is niet louter een doel op zich. Het is tegelijkertijd een middel om dak- en thuislozen te versterken.

Projectwerking

Heidi Bosselaers Teamcoördinator: "De basisdienstverlening van Café Anoniem is voor ons de sleutel om in contact te komen en een vertrouwensband op te bouwen met onze gasten. Daarna kunnen we samen aan de slag en projecten uitwerken over thema's die voor hen belangrijk zijn. We willen daarbij een helpend netwerk inroepen afgestemd op hun noden.

We spreken liever over gasten dan daklozen. Café Anoniem is een plek waar heel kwetsbare mensen komen, waaronder daklozen. Er worden al te veel vingers gewezen naar daklozen. Eigenlijk zijn het maar mensen. Zo maken we de problematiek menselijk.

Kookproject

We schakelen onze vrijwilligers niet enkel in onze dienstverlening in. We geven hen ook de kans om hun kennis te delen. Zo loopt er een kookproject met 2 vrijwilligers die vroeger kok waren. Zij leren de gasten gezond en betaalbaar koken op 1 pit.

Met het kookproject versterken we de gasten. We verbeteren hun kookkunsten, leren hen beter communiceren naar elkaar toe in groep en stimuleren hen om een engagement vol te houden ondanks hun zware leven op straat. De groep heeft nu de ambitie om een kookboek uit te geven en in gesprek te gaan met de stad over meer toegankelijke keukens: om er zelf te eten en te koken.

Mondzorgproject

In ons mondzorgproject is een opbouwwerker de brugfiguur naar tandartspraktijken. We begeleiden onze gasten niet enkel naar de tandarts. We leren een pool van tandartsen ook om meer toegankelijk te zijn voor een maatschappelijk zwakkere doelgroep door bijvoorbeeld hun taalgebruik aan te passen.

Lees meer over het sociaal-artistieke project **'De kwetsbare reus':**

Onderwijsopbouwwerk vangt signalen op

HASSELT

Opbouwwerker Greetje Swerts houdt de vinger aan de pols van kwetsbare groepen in basisschool De Puzzel in Runkst. Signalen van ouders en leerlingen neemt ze mee naar het overleg met de directie en de Dienst Flankerend Onderwijsbeleid van Stad Hasselt.

Ouderbetrokkenheid

In De Puzzel ondersteunt Greetje de ouderraad: een groep ouders die graag betrokken is bij de school.

Greetje: "Twee schooljaren lang vergaderde ik elke maand digitaal met de ouderraad vanwege de coronapandemie. Dit schooljaar mag de ouderraad gelukkig weer op school zelf plaatsvinden. Nu ben ik nog de trekker. Het is de bedoeling dat de ouderraad verzelfstandigt en dat de ouders het ouderoverleg zelf trekken.

De ouderraad is één manier om ouderbetrokkenheid te stimuleren en te creëren. Ook op andere manieren wil de directie ouders een stem geven op school. Dit proces zal Greetje begeleiden.

Huiswerkklas

Greetje biedt ook ondersteuning in de huiswerkklas van De Puzzel. Elke maandag en donderdag organiseert de school een huiswerkklas met 30 leerlingen van verschillende leeftijden. Twee leerkrachten begeleiden de huiswerkklas waarvoor de school subsidies krijgt van Stad Hasselt.

Greetje: "Enkele keren per maand bezoek ik de huiswerkklas om signalen op te vangen en mee na te denken over mogelijke oplossingen. Zo ondervond ik dat het een hele uitdaging is voor twee leerkrachten om zo veel kinderen te begeleiden. Vooral de jongsten die leren lezen, hebben veel hulp nodig. De meeste kinderen hebben een migratieachtergrond. Vaak kunnen hun ouders hen thuis niet helpen bij het lezen. Daarom zoek ik nu leesouders voor de huiswerkklas.

Ook viel het me op dat kinderen de opdrachten niet altijd begrijpen. Er staat bijvoorbeeld 'toets' in de agenda. Betekent dat dat de kinderen een toets moeten laten ondertekenen of dat ze ervoor moeten leren? Daarom buigen directie en leerkrachten zich op de volgende personeelsvergadering over duidelijke, eenvormige formuleringen voor huiswerkopdrachten."

Dienst Flankerend Onderwijsbeleid

Alle signalen koppelt Greetje ook terug naar het overleg van de Dienst Flankerend Onderwijsbeleid.

Greetje: "We bespreken er alle projecten zoals de gesubsidieerde huiswerkklassen. Vanuit mijn ervaring met gezinnen in een kwetsbare positie kan ik mijn collega's wijzen op wat werkt en wat moeilijker zal lopen."

SAAMO

Krachtige buurten en steden

Pleinen, buurten, wijken en steden zijn het werkterrein van SAAMO. We houden al jaren een vinger aan de pols in buurten waar veel mensen leven die uitsluiting ervaren.

Park krijgt spelletjes kast

BEVERLO

Vrijwilliger Deniz Durmaz: “Met een groep vrouwen komen we regelmatig samen met opbouwwerker Liesbeth. Op een van die bijeenkomsten kregen we het idee om een spelletjeskast voor kinderen te maken als mooie aanvulling voor het park van Beverlo. Voor de realisatie ervan maakten we gebruik van een buurtbudget, een subsidie van Stad Beringen. De spelletjeskast is één kleine actie van de vele plannen die we als uitdagingen oplijstten om Beverlo weer te laten bruisen.”

Vrijwilliger met een ❤ voor de buurt

POSTHOORNWIJK

Vrijwilliger Kaya Aysel: “Ik woon graag in de Waterstraat en wil het wonen en samenleven hier nog aangenamer maken. Daarom help ik mee met de praktische organisatie van bewonersvergaderingen (onze mening telt), buurtfeesten, -ontbijten … Ik wil iets kunnen betekenen voor mijn medemens én omgeving. Daarom houd ik de wijk ook mee proper. Ik ruim zwerfvuil en slingerafval op.”

Stad Beringen rolt armoedetoets uit

BERINGEN

Hoe zorg je voor een inclusief beleid en regelgeving zonder onbedoelde effecten? SAAMO Limburg coacht Stad Beringen om met een armoedebril naar besluiten en regels te kijken.

Opbouwwerker Linda Bleukx: “Samen met de armoedecoördinator doorliepen we het stappenplan van de armoedetoets. Het bleek niet evident om het in de praktijk toe te passen. Daarom stuurden we het bij. Normaal vindt eerst de besluitvorming plaats en toets je daarna af of het rekening houdt met mensen in armoede. In Beringen grijpen we veel vroeger in: bij de opmaak van het besluit.”

Beleidsmedewerker Frederik Vaes: “We leren alle medewerkers kijken met de armoedebril, niet enkel leidinggevenden. Iedereen moet een automatische klik maken: wat is de impact op mensen in armoede? Ik coach het lokaal bestuur daarbij; de drijvende kracht is het bestuur zelf.”

Meer lezen over de armoedetoets?

Huiswerkklas verkleint digitale kloof

STEENVELD

Vrijwilliger Johan: “Voor mijn pensioen werkte ik als onderwijzer, zorgleerkracht en ‘computermeester’. Ik geef nu al 6 jaar huiswerkbegeleiding in de wijk Steenveld. Ik zie het als een verlengstuk van mijn loopbaan. De zorg voor maatschappelijk kwetsbaren heeft mij altijd al beziggehouden.

In de huiswerkklas gebruiken we nu de laptops van Digital for Youth. Elk kind tussen 8 en 12 jaar heeft een eigen laptop en kan die gebruiken voor educatieve tools als Bingel en Scoodle. Ze mogen ook al spelend leren via websites als Computermeester en Spelletjesplein.”

Inloophuis vormt brug

BERINGEN-MIJN

Vrijwilliger Yildirim: “Het Inloophuis is een bruggenbouwer. Dankzij de open, veilige sfeer krijgen we heel wat vragen van buurtbewoners. Op basis daarvan organiseren we activiteiten en vormingen: computerlessen, kook- en crea-activiteiten, infosessies over huursubsidies bijvoorbeeld.

Met het Inloophuis willen we het vertrouwen blijven verdienen van de buurt. Door er echt voor hen te zijn, te luisteren en de juiste antwoorden te bieden op vragen die bij de mensen leven. We fungeren als wegwijzer en leggen de juiste verbindingen tussen bezoekers en partners.”

Brede School stimuleert talenten

BERINGEN

Vrijwilliger Bart Braeken: “In mijn percussieworkshops laat ik kinderen proeven van muziek. Ik ben een trommelaar. Als je op een trommel klopt, heb je klank. Je hebt dus snel resultaat. Het samenspel is belangrijk. We hebben de luxe dat we weken samen aan iets kunnen werken, waardoor de kinderen genoeg tijd hebben om dingen te leren.

De workshops kunnen kinderen naar de muziekschool toeleiden. Wanneer kinderen de workshops leuk vinden, is dat misschien de trigger om naar de academie te gaan en een instrument te leren.”

Samenaankoop energie met buurt

BERINGEN-MIJN

Vrijwilliger Adnan Tarcan: “Ik leerde opbouwwerker Patrick kennen door een modderige servitude aan de garages. Een 15-tal bewoners had steeds last van vuile schoenen en auto’s. Dankzij Patrick en na overleg met de Stad kwam er een nette asfaltweg. Ondertussen hebben we via het buurtopbouwwerk ook een mooi, groen plein met speeltuigen en zitbanken.

Vroeger klopte ik aan bij de buren om te vragen of ze samen mazout wilden bestellen. Patrick en ik sloegen de handen in mekaar en inmiddels hebben we een voordelige samenaankoop met meer dan 100 buurtbewoners.”

Cursus mentale weerbaarheid op maat

WATERSCHEI

Opbouwwerker Emine Sahin: “Na de coronacrisis kampen veel buurtbewoners met angsten en depressieve gevoelens. Daarom wilde ik een cursus mentale weerbaarheid organiseren, alleen sloot het bestaande aanbod niet aan bij onze doelgroep. Dus creëerde ik samen met partners waaronder het Sociaal Huis en Logo Limburg een nieuwe cursus op maat. We herschreven de methodiek van de geluksdriehoek met veel beelden, eenvoudige taal en gemakkelijke opdrachten. In november hebben we 3 try-outs in het buurthuis. Wanneer we de feedback van de deelnemers verwerkt hebben, kunnen ook anderen deze laagdrempelige cursus aanvragen bij Logo Limburg.”

Burgerparticipatie voor plein

TERMIEN

Opbouwwerker Nicole Baerts: “Samen met Stad Genk, de wijkmanager, jeugdhuis TNT en Campus O3 werkten we een participatietraject uit voor de herinrichting van het Vlakveldplein op maat van de buurtbewoners. We organiseerden 3 participatiemomenten met een 80-tal inwoners om te polsen hoe zij het toekomstige Vlakveldplein zien. Zo bleek de buurt een plein te willen aan een veilige rotonde waar ze elkaar kunnen ontmoeten en samen kunnen picknicken, met een klimboom en voetbalkooi voor de kinderen en jongeren.”

Hoe toegankelijk zijn banken?

KOLDERBOS

Opbouwwerker Ivan Sala: “Soms werken we ook over de wijkgrenzen van Kolderbos heen. We onderzochten bijvoorbeeld de toegankelijkheid van banken. Heel wat bewoners stellen bankgerelateerde vragen aan buurtopbouwwerkers die zelf geen experten zijn. Via een bevraging in 3 Genkse wijken gingen we op zoek naar drempels (bijv. slecht telefonisch bereikbaar, lang wachten op afspraak) en drempelverlagers (bijv. persoonlijk contact, ruime openingsuren, ad hoc bereikbaar) in de dienstverlening van banken. In een infographic bundelden we al onze bevindingen. Deze bezorgden we aan 10 Genkse banken. Met 4 banken gingen we ook in gesprek over hun dienstverlening voor mensen in kwetsbare posities.”

Woonmeter drukt energierekening

D’IERD

Opbouwwerker Ivan Sala: “Samen met Stebo en huisvestingsmaatschappij Nieuw Dak gingen we met een aantal bewoners aan de slag met de woonmeter om hen bewust te leren omgaan met energie. Ik begeleidde hen zowel individueel als in groep bij het gebruik van de woonmeter: een thermo- en hygrometer met vier vuistregels om correct te verwarmen en te verluchten. Stebo deed een energiescan in de woningen. Structurele dingen die kwamen bovendrijven, koppelden we terug naar Nieuw Dak. Zo bleek de thermostaat van de verwarmingsketel fout ingesteld in een van de sociale woningen.”

Buurtbus on tour

GENK-CENTRUM

Opbouwwerker Femke Croux: “Samen met wijkmanager Annelies Hermans tour ik in een buurtbusje rond in het centrum van Genk. Een zes- à achttal weken lang vatten we elke maandag- en donderdagnamiddag post op 2 vaste plekken. De eerste weken maken we kennis en toetsen we bij de bewoners wat er leeft in de buurt. Daarna stellen we een activiteitenkalender op maat op met activiteiten die we zelf of met partners vorm geven: de jeugddienst, het dienstencentrum of armoedevereniging De Sfeer bijvoorbeeld.”

Buurtwerk verkleint stap naar vereniging

TERMIEN

Opbouwwerker Nicole Baerts: “Veel kleine dingen maken een wereld van verschil voor veel buurtbewoners. Uitsluiting aanpakken is ook ervoor zorgen dat bewoners meedoen met activiteiten die anderen organiseren, als deelnemer of als vrijwilliger. Zo baten de bewoners van Termien één keer per maand de Buitenbar van Natuurpunt Genk uit aan natuurgebied De Maten, de achtertuin van onze wijk. Vzw Plukraak vroeg of het buurtopbouwwerk wilde meehelpen met het nieuwe voedselbos in de wijk. Voor sommige bewoners is dat een te grote stap. Wij verkleinen die stap door eerst samen groenten en fruit te kweken in bakken aan het buurthuis.”

Extra aanspreekpunt voor Bulgaarse gemeenschap

WATERSCHEI

Opbouwwerker Fatme Myumyun: “De afgelopen jaren verhuisden veel Bulgaarse arbeidsmigranten naar de wijk Waterschei. Omdat Stad Genk hen moeilijk bereikt, vorm ik een bijkomend aanspreekpunt voor deze gemeenschap. Ik vang signalen op en zorg ervoor dat de nieuwkomers hun rechten kennen en realiseren. Ik help bijvoorbeeld gezinnen om hun kinderen in te schrijven in de lokale scholen. Verder wijs ik hen de weg naar de activiteiten van het buurtopbouwwerk, zodat ze meer aansluiting krijgen met de buurt.”

Buurtopbouwwerk versterkt kwetsbare groepen

**Deelnemen aan het gemeentelijk armoedeplatform, contacten onderhouden met plaatselijke scholen ...
De ware kracht van het buurtopbouwwerk van Meulenberg schuilt echter vooral in de groepswerkingen met wijkbewoners.**

MEULENBERG

Het bestuurtje

Opbouwwerker Vera Houben: "Buurtopbouwwerk maakt mensen sterker. Jaren geleden startte ik met activiteiten voor vrouwen, moeders in het bijzonder: crea, gezond koken ... De activiteiten van toen organiseren we nog steeds met dat verschil dat de vrouwen van toen nu alles zelf organiseren. Zo is het buurtontbijt inmiddels een geoliede machine. Het bestuurtje, zoals we deze vrouwengroep noemen, mobiliseert nu zelf zoveel mogelijk moeders om met hun kleine kinderen naar de cursussen over gezond en goedkoop koken te komen. Het is prachtig om te zien hoe sterk deze vrouwen geëvolueerd zijn door de activiteiten van het buurtopbouwwerk."

Koken met mannen

Opbouwwerker Michaël Herbots: "Zelf ben ik onlangs opnieuw gestart met een kookgroep met mannen uit de wijk. Het is een heel kwetsbare doelgroep met een flinke rugzak. Dat de mannen zich elke week hiervoor engageren is een hele prestatie op zich.

Taallessen voor vrouwen

Samen met Ligo bereiken we iedere vrijdag een groep vrouwen die Nederlands willen oefenen. Een aantal vrouwen hebben een te hoog diploma voor de taaloefengroep van Ligo. Met deze vrouwen gaan wij aan slag. We oefenen niet alleen Nederlands, we leggen ook verbindingen met het wijkaanbod: zitdagen van Rap op Stap of Kempisch Tehuis, een bezoek aan het lokaal dienstencentrum of de vrouwenfitness ...

Groene Long Meulenberg

De afgelopen jaren zijn we met bewonersgroepen ook vaak samengekomen om te brainstormen over de wijk. Gemeente Houthalen-Helchteren wil Meulenberg structureel verbeteren met een langetermijnvisie. Daarom startte ze met het participatieve project 'Groene Long Meulenberg'. In 4 buurtateliers bespraken we 4 thema's met de bewoners. Universiteit Hasselt begeleidde het participatietraject en ontwerpbureau Plusoffice vertaalde de ideeën in concrete ruimtelijke plannen. Als opbouwwerker was ik de trekker van de buurtateliers 'samen vergroenen' en 'samen ontmoeten voor vrouwen'. Op basis van alle input maakte het lokaal bestuur keuzes: meer trage verbindingen in de wijk, een modulair jeugdhuis ...

Onlangs zijn de ateliers verzelfstandigd. Wij gaan verder met de groep 'samen ontmoeten voor vrouwen'. In samenwerking met vrouwen en partners in de wijk werken we aan oplossingen voor noden zoals sporten voor vrouwen, ontmoetingskansen in de wijk, speelruimte voor kinderen ..."

"Het **Open Poortje** is eigenlijk **één grote familie**"

Dixit Marina, één van de 15 vrijwilligers die sterk betrokken zijn bij de Lummense armoedevereniging Het Open Poortje.

LUMMEN

Vrijwilligerswerking

Marina is al 9 jaar vrijwilliger bij Het Open Poortje: "Het Open Poortje is een ontmoetingsplaats en tweedehandswinkel voor iedereen in Lummen. Mensen kunnen er gezellig koffie komen drinken en een babbeltje slaan. In onze tweedehandswinkel kunnen ze spulletjes kopen tussen 0,5 en 5 euro. Met de inkomsten bekostigen we het sinterklaas-, kerst- en paasfeest, de jaarlijkse barbecue en daguitstappen. We organiseren ook lezingen en workshops over welzijn, digitalisering en actuele thema's zoals energie. Elke vrijdagavond serveren we aan 1 euro een gemakkelijke, smakelijke snack zoals spaghetti of hamburgers."

Opbouwwerker Katalin Blancquaert: "We hebben 15 heel actieve vrijwilligers. Bij grote activiteiten kunnen we zelfs rekenen op 20 à 25 paar helpende handen. Elke maand is er een vrijwilligersvergadering.

Meer bezoekers

De laatste tijd krijgen we veel nieuwe bezoekers over de vloer. Heel wat mensen leren ons kennen via mond-tot-mondreclame. Ook via de tweedehandswinkel bereiken we veel nieuwe mensen. Het Open Poortje ligt heel centraal in het centrum op een plek met veel passage.

Sterk netwerk

Bovendien vergroten we het bezoekersaantal via ons sterk netwerk. We zijn een partner van het lokaal bestuur en maken deel uit van de kinderarmoedegroep van Huis van het Kind, waar we de stem van onze bezoekers vertolken. Daarnaast hebben we een heel goede band met Sint-Vincentius, de sociale kruidenier ... Wij verwijzen bezoekers door naar hen en zij op hun beurt naar ons."

Vluchtelingen

Marina: "Dit jaar hielpen we veel vluchtelingen. Die mogen bij ons hun startpakket zelf samenstellen. Als ze een specifieke nood hebben, dan horen we rond voor een oplossing."

SAAMO

Onderwijs

Gelijke onderwijskansen en maximale ontwikkelingskansen voor kinderen en jongeren in een kwetsbare thuis- of armoedesituatie.

De **Nieuwe Volksbond** neemt sociale kaart onder de loep

TONGEREN

Armoedevereniging De Nieuwe Volksbond probeert de vicieuze cirkel van armoede te doorbreken met ontmoetingsactiviteiten, vormingsmomenten en themawerkingen. Eén van die werkingen focust op dienstverlening.

Opbouwwerker Jade Budeners: “Met de bezoekers nemen we de sociale kaart onder de loep om de toegankelijkheid van hulp- en dienstverlening te verhogen. Samen stelden we een lijst met organisaties samen waarover ze graag meer te weten komen.

Bij een gezellig ontbijt bespreek ik de organisatie die op bezoek komt, eerst met de deelnemers zelf. Ze kunnen dan ook een anonieme vragenlijst invullen over hun ervaringen met die organisatie.

Daarna verwelkomen we een medewerker van de organisatie die informatie op maat komt geven. We ronden af met een vragenmoment.

Zo maakten we al kennis met Straathoekwerk en geestelijke gezondheidszorg Noolim. Binnenkort is de vrijetijdswinkel aan de beurt. Soms is er ook ruimte voor ad hoc kennismakingen. Op vraag van het lokaal bestuur stellen we bijvoorbeeld vrijwilligersplatform Hoplr voor.”

Schoolbabbels versterken mama’s

In Tongeren start volgend jaar een nieuw onderwijsproject. In de verkenningsfase toetst opbouwwerker Greetje Swerts in het onderwijsveld, bij partnerorganisaties en bij ouders af op welke noden ze best inzet.

TONGEREN

Greetje: “Vorig jaar sprak ik met verschillende partners om zicht te krijgen op de onderwijspartners, de welzijnsorganisaties, de noden en signalen wat onderwijs en maatschappelijke kwetsbaarheid in Tongeren betreft. Door de coronapandemie ontbrak de stem van ouders in een maatschappelijk kwetsbare positie nog. Daarom organiseer ik nu samen met Ligo wekelijkse Schoolbabbels in armoedevereniging De Nieuwe Volksbond met een tiental mama’s met een migratie- en vluchtelingenachtergrond.

De meeste mama’s ken ik van de huiswerkklas van De Nieuwe Volksbond. Andere mama’s vonden hun weg via Ligo, Huis van het Kind en de integratieambtenaar.

Kansen bieden

We willen niet enkel signalen en noden opvangen met het oog op het onderwijsproject. We willen de mama’s ook versterken en zo kansen bieden aan hun kinderen.

We brachten bijvoorbeeld in groep een bezoek aan de bibliotheek. Zo verlagen we de drempel om er ook alleen naar toe te gaan. Omdat er geregeld opvoedkundige thema’s ter sprake komen, gaan we binnenkort langs bij de Opvoedingswinkel.

Sociaal netwerk

Ook het sociale aspect is heel belangrijk. Via de Schoolbabbels kunnen de vrouwen een netwerk uitbouwen. Daarom zetten we sterk in op groepscohesie. We besteden veel tijd aan kennismaken met elkaar en elkaars cultuur. Tegelijkertijd kunnen anderstalige mama’s hun Nederlands oefenen en verbeteren.

Expertengroep

Het onderwijsproject doet aan beleidsbeïnvloeding. Ik wil graag met enkele mama’s een expertengroep samenstellen dat participatief mee de gesprekken kan voeren.”

Brugteam

brengt kwetsbare gezinnen in contact met ondersteuners

TONGEREN

In Tongeren zijn er heel wat organisaties, diensten en verenigingen die gezinnen in een kwetsbare situatie ondersteunen. Veel gezinnen weten echter niet dat of hoe ze bij deze partners van Huis van het Kind Tongeren terechtkunnen. Daarom bezoekt een brugteam van vrijwilligers kwetsbare gezinnen om hen in contact te brengen met de juiste ondersteuners.

Opbouwwerker Assia Akrifou coördineert het brugteam: “Het brugteam is een initiatief van Huis van het Kind Tongeren, in samenwerking met welzijnsschakel De Schakelaar en SAAMO Limburg. Onze vrijwilligers gaan op huisbezoek bij kwetsbare gezinnen met kinderen in de lagere school om hun noden in kaart te brengen. Zo kunnen ze gericht doorverwijzen naar de meest aangewezen partners van Huis van het Kind.

De vrijwilligers krijgen opleiding en begeleiding: hoe bouw je een vertrouwensband op? Hoe vang je signalen op en verzamel je de noden van de gezinnen? Hoe maak je het netwerkaanbod bekend?”

Ons Centrum speelt '170.000'

LEOPOLDSBURG

'170.000' of het aantal mensen op de wachtlijst voor een sociale woning. De theatergroep van armoedevereniging Ons Centrum stond dit jaar 2 keer op de planken van CC Leopoldsburg. Met haar participatieve voorstelling over woonproblemen raakte ze de gevoelige snaar van 500 toeschouwers.

Opbouwwerker Elien Aerts: "Met het theaterstuk wilden we de stem van onze mensen laten horen. Theatermaker Ingrid Dullens begon zoals steeds met een onbeschreven blad. De eerste weken hebben we vooral gepraat: wat leeft er precies bij de mensen?

Worsteling als basis

Ingrid wierp het woord 'worsteling' in de groep. Als opdracht moesten de spelers teksten schrijven over het onderwerp. Heel wat persoonlijke verhalen kwamen naar boven

Op een dag toonde een speler een filmpje aan de groep met een opmerkelijk geluid: het regende binnen in haar woning. Om een lang verhaal kort te maken: de woning werd onbewoonbaar verklaard en de vrouw belandde op straat.

Dit voorval vormde het kantelpunt. We besloten om de wachtlijsten in de sociale huisvesting centraal te plaatsen in de theatervoorstelling.

Beide kanten van het verhaal

In de voorstelling wilden we zeker niet met de vinger wijzen, wel de 2 brillen tonen. Ook de kant van de maatschappelijk werkers belichten. Zo speelt iemand een maatschappelijk werker op het randje van een burnout: ze wil echt wel helpen, maar slaagt er niet in.

Dozen als motief

Op het podium springen meteen kartonnen dozen in het oog die een speler de hele tijd van de ene naar de andere kant verplaatst. Dat heeft een dubbele betekenis. Enerzijds verwijzen ze naar de dozen die ze in Gent uitdeelden aan daklozen. Wat een mensonwaardige aanpak, vonden we! Anderzijds verwijst het naar de verplichte verhuizing van een speler van Bree naar Leopoldsburg. Bij gebrek aan auto nam de vrouw 2 weken lang 3 keer per dag de bus om haar spullen te verhuizen."

Kennismaken met theatermaker Ingrid Dullens en de spelers van 170.000?

Ons Centrum als STEK

LEOPOLDSBURG

Ons Centrum is niet zomaar een armoedevereniging. De vzw is uitgebouwd en versterkt volgens het model de STEK met een nauwe samenwerking tussen en doorverwijzing naar alle welzijnspartners in Leopoldsburg. Zo willen we mensen in een kwetsbare positie nog beter op weg helpen.

Elien: "Met onze bakfiets werken we nu sterk outreachend. We trekken erop uit om nieuwe mensen het aanbod van Ons Centrum te leren kennen. Een eerste belangrijke stap naar meer en betere sociale bescherming."

Digibieb en digipunten verkleinen digitale kloof

Onderwijsopbouwwerker Diane Lemmens is brugfiguur tussen ouders, scholen en het lokaal bestuur in Leopoldsburg. Vanuit de sterke band met Ons Centrum rolde ze de digibieb uit: een gratis laptopuitleendienst voor kwetsbare gezinnen met kinderen in de lagere school.

LEOPOLDSBURG

Diane: "Steeds meer gezinnen doen een beroep op de digibieb omdat we nauw samenwerken met (zorg)leerkrachten.

We willen echter meer dan enkel laptops uitlenen. Wat ben je immers met een laptop als je er niet mee kan werken? Of als je geen internetverbinding hebt? We focussen nu op de verdere uitrol van de digibieb met meer ondersteuning en naar een grotere doelgroep.

Laptop met toebehoren

Wie een laptop uitleent, krijgt een rugzak en beschermhoes om hem veilig in op te bergen. Je krijgt ook een draadloze muis en headset in bruikleen.

Digi- en printpunten

In mei hebben we samen met het lokaal bestuur digipunten opgezet in Leopoldsburg, waarvan één met printpunt in Ons Centrum. Daar helpen vrijwilligers mensen met vragen over computer, smartphone of internet. We verwijzen gezinnen die bij ons een laptop uitlenen, naar de digi- en printpunten door voor hulp en begeleiding.

Ik ga zelf ook op huisbezoek bij de gezinnen met een geleende laptop. Ik hoor dan hoe het vlot met de laptop en hoe we hen nog meer kunnen ondersteunen. Bovendien informeer ik hen over het aanbod van Ons Centrum in de hoop dat ze daar een kijkje gaan nemen."

Buurtanalyses stimuleren **verbinding** en **buurtactieplannen**

Waar liggen buurtbewoners van wakker? Wil je als lokaal bestuur de pijnpunten van een buurt aanpakken? Dan moet je eerst de bezorgdheden en noden van de bewoners oplijsten en uitdiepen. Met een buurtanalyse koppel je objectieve cijfers aan ervaringen en meningen van buurtbewoners.

MAASMECHELEN

Methodieken

Opbouwwerker Karima Boutliss: "Op vraag van het lokaal bestuur voerden we de afgelopen 2,5 jaar 4 buurtanalyses uit in Maasmechelen: in Eisden-Tuinwijk, Pauwengraaf, Grimbyerbroeck en Mechelen-Dorp. Twee methodieken aangevuld met gerichte vragen vormden de rode draad van de buurtanalyses: de windroos en de cirkel van zorgzame buurten (thuis voelen, burenhulp, professionele hulp, publieke ruimte, ontmoeting en vrije tijd ...)

Buurtbabbels

Zowel via individuele gesprekken als via buurtbabbels kregen we veel input van de bewoners. Het mooie van de buurtbabbels is dat ze voor veel verbinding zorgden in de buurten die we onder de loep namen. Bij de meeste buurtbabbels waren er een vijftal bewoners. Voor andere buurtbabbels werkten we samen met partners. Zo sprak ik met een groep van 15 bewoners na het vrijdaggebed in de Turkse Moskee. Een nog grotere buurtbabbel met sleutelfiguren, Samana, een Turkse cultuurvereniging en Femma stimuleerde zelfs samenwerking tussen de deelnemende organisaties en verenigingen onderling.

Huisbezoeken

Bij de individuele huisbezoeken gingen we selectief te werk rekening houdend met de verschillende doelgroepen. Afhankelijk van de doelgroep komen bepaalde gespreksonderwerpen sterker naar boven en kan je diepgang creëren. Bij bewoners

met een migratieachtergrond is dat bijvoorbeeld taalontwikkeling. Bij ouderen ligt de klemtoon op zorg en mobiliteit.

Concrete acties

Bijzonder bij de buurtanalyses in Maasmechelen is de vraag van het lokaal bestuur om ook heel concrete acties en uitdagingen te formuleren. Hierbij baseerden we ons op suggesties van professionals en bewoners. Die laatsten schotelden we de burgemeestervraag voor, wat veel constructieve ideeën opleverde: wat zou jij doen als je burgemeester was?

Terugkoppelingsmomenten

Na elke buurtanalyse organiseerden we terugkoppelingsmomenten: eerst naar de stuurgroep (en deze op haar buurt naar het schepencollege), daarna naar de buurtbewoners samen met de stuurgroep.

Op die terugkoppelingsmomenten met de bewoners verdiepten we de thema's via gesprektafels. Ook stelden we samen met de buurt een top 5 van prioriteiten op.

Meteen in actie

Enkele acties die het lokaal bestuur meteen realiseerde? In Pauwengraaf vindt er voortaan een jaarlijkse wijkvergadering plaats, in Eisden-Tuinwijk zelfs twee. In Grimbyerbroeck kwamen extra zitbanken bij de speeltuin. Ook gaat er nu structureel meer aandacht naar overleg met de sociale huisvestingsmaatschappij. Deze kan via haar communicatiekanalen immers ook initiatieven van de gemeente mee promoten bij bewoners."

Parlementen en denk-dinsdagen bepalen de koers van SOMA

Hoe laat je vrijwilligers en bezoekers mee vorm geven aan een vereniging waar armen het woord nemen? SOMA stimuleert en faciliteert participatie met het SOMA-parlement en dinsdag-denkdag.

MAASMECHELEN

Opbouwwerker Conny Mertens: "We vinden participatie heel belangrijk in onze armoedevereniging. Daarom organiseerden we het afgelopen jaar 2 SOMA-parlementen met telkens een veertigtal deelnemers.

Vrijwilligerswerking

We hebben een sterke, enthousiaste groep vrijwilligers die de vzw draaiende houdt: het keukenteam dat dagelijks soep en goedkope maaltijden bereidt, het winkelteam van onze tweedehands SOMA-boutique en het onthaalteam. Naast hun harde werk willen we de vrijwilligers eveneens betrekken bij de koers die SOMA vaart.

Ook de bezoekers zijn meer dan welkom om hun stem te laten horen op de SOMA-parlementen. Dat participatieve willen we nog sterker integreren, daarom hebben we zelfs dinsdag uitgeroepen tot denkdag om onze inhoudelijk thema-werkingen vorm te geven.

Kunstenwandeling

De kunstenwandeling voor de Werelddag van Verzet tegen Armoede werkten we bijvoorbeeld uit in het SOMA-parlement. 70 wandelaars namen deel aan 4 begeleide wandelingen. We stopten op betekenisvolle plekken zoals het mijnwerkersmuseum en dienstencentrum, waar we verschillende zelf gecreëerde kunstvormen tentoonstelden om aandacht voor armoede te vragen.

SAAMO

Wonen

Betaalbare en kwaliteitsvolle huisvesting met voldoende woonzekerheid voor mensen in een precaire woonsituatie.

OnderOns formuleert beleidsaanbevelingen over gezondheidszorg

SINT-TRUIDEN

Arm maakt ziek en ziek maakt arm: de relatie tussen armoede en gezondheid is al langer bekend. Armoedevereniging OnderOns uit Sint-Truiden verdiepte zich in de wereld van gezondheid en gezondheidszorg met een beleidsdossier als resultaat.

Op stap met een gezonde hap

Opbouwwerker Nathalie Pirenne: "Enkele jaren geleden startten we op vraag van onze bezoekers met het thema gezondheid. Eerst volgden we de cursus "Op stap met een gezonde hap" van Logo Limburg. Daarbij wissel je 12 weken lang workshops over gezonde voeding en beweging week om week af. Onder begeleiding van een diëtist leerden we lekkere, gezonde gerechten bereiden en via de sportdienst maakten we kennis met verschillende sporten: schermen, zelfverdediging … Van Provincie Limburg kregen we stappentellers en een stappenplan waarmee we over een periode van 3 maanden opbouwden tot 10.000 stappen per dag.

Op onderzoek in de zorgsector

Na de cursus verdiepten we ons in de gezondheidszorg. We nodigden gezondheidswerkers uit bij OnderOns: een thuisverpleegkundige, dokter, apotheker, kinesist, een medewerker van de sociale dienst van een ziekenhuis, de geestelijke gezondheidszorg en CM. Zelf gingen we in groep langs bij de Voorzorg. In Leuven bezochten we een wijkgezondheidscentrum. Telkens stuurden we op voorhand een heleboel vragen door waar onze mensen mee zaten zodat we heel veel informatie op maat kregen.

Beleidsdossier

Vanuit al die info en onze ervaringen stelden we een dossier met beleidsaanbevelingen samen voor het lokaal bestuur en de zorg dat we persoonlijk en met een Facebook-filmpje promootten."

Benieuwd naar de beleidsaanbevelingen?

Woonacties van OnderDak sensibiliseren publieke opinie

SINT-TRUIDEN

De Truiense woonwerkgroep OnderDak organiseerde het afgelopen jaar verschillende woonacties. Daarmee wil ze aankaarten hoe moeilijk het is voor mensen met een klein budget om een degelijke woning te vinden.

Solidair buiten slapen

Opbouwwerker Nathalie: "In samenwerking met vzw Enchanté organiseerden we een Sleep-out. 70 mensen sliepen uit solidariteit één nacht buiten. Door samen met daklozen te overnachten wilden we aantonen hoe moeilijk het is om op straat te leven.

Podcast

"We namen ook de vierdelige podcast de Woonknoop op. Mensen die dakloos geweest zijn, vertellen daarin hun verhaal. We koppelden er steeds het verhaal van een hulpverlener aan: hoe probeer je als hulpverlener met de heel begrijpelijke frustraties van deze mensen om te gaan?

Forumtheater

Ten slotte maakten we ook een toneelstuk vanuit persoonlijke ervaringen met woonproblemen. Het versterkende traject dat je samen met de spelers doorloopt, is zo mooi bij theater. Je trekt mensen volledig uit hun comfortzone. Zowel de politieke als de agogische kernopdracht van SAAMO zitten erin verweven. Je ziet de individuen én de groep groeien: 8 heel verschillende karakters werkten samen om resultaat te boeken.

We kozen dan ook nog voor een methodiek die niet zo evident is: participatief terugspeeltheater. Eerst speelt de groep het verhaal op het podium. Daarna mag het publiek mee komen spelen, waardoor de spelers moeten improviseren. Er kwam enorm veel respons vanuit het publiek. We speelden het stuk al 2 keer: in Hasselt voor de 24u tegen armoede van Avansa Limburg en in Sint-Truiden voor onder meer de burgemeester.

We merken dat het theater heel wat teweegbracht in Sint-Truiden. Toen een dakloze toneelspeler zich bijvoorbeeld ging inschrijven bij het Sociaal Verhuurkantoor, werd hij meteen herkend. Zo'n fier moment van herkenning, is heel mooi."

Beluister de podcast.

Signalenkaart detecteert **maatschappelijke kwetsbaarheid op school**

SINT-TRUIDEN

Opbouwwerker Liza Gasparini: "We maakten een signalenkaart op maat van Sint-Truiden. Daarmee kunnen scholen sneller en gerichter maatschappelijke kwetsbaarheid opsporen en aanpakken samen met welzijnspartners."

Dorpspunten in co-creatie met de bewoners

SINT-TRUIDEN

Opbouwwerker Lindsay Hermans: "Stad Sint-Truiden wil 3 dorpspunten realiseren. Samen met de bewoners laten we de dorpspunten organisch groeien op maat en op het ritme van het dorp. Ik maak mensen warm en zoek enthousiaste trekkers. Daarna kijken we welke diensten en activiteiten we eraan koppelen: een digipunt of buurtrestaurant bijvoorbeeld."

Gezond ge(s)maakt met Koala

Kind- en OuderActiviteiten voor Lokale Armoedebestrijding

SINT-TRUIDEN

Opbouwwerker Liza Gasparini: "Voor onze cursus 'Gezond opvoeden' werkten we samen met Logo Limburg. Wij brachten de thema's aan, 2 diëtisten van Logo Limburg werkten de thema's uit en verwerkten de feedback van de deelnemers erin.

Het resultaat is 'Gezond Ge(s)maakt': 10 boxen voor wie zelf les wil geven over gezonde voeding op maat van maatschappelijk kwetsbaren. Elke box bevat gespreksstarters, behapbare info en recepten over één thema zoals gezonde tussendoortjes en moeilijke eters."

Wil je de boxen lenen of aankopen?

SAAMO

Van **actieplan** tot **zumbagroep** in Bilzen

BILZEN

Elke wijk is uniek en heeft specifieke noden. Dat merk je goed in de wijken van Bilzen, waar het buurtopbouwwerk in elke wijk andere klemtonen legt.

Volkstuintjes in Schoonbeek

Opbouwwerker Elke Coeimans: "In Schoonbeek focussen we op ontmoetingen. Ik ondersteun er werkgroepen die ontmoetingsactiviteiten organiseren: de turnclub, de wandelclub, de club die uitstappen organiseert of het buurtfeest.

Het buurthuis is een echte ontmoetingsplek. Volgend jaar hopen we van het tuinhuis in het nieuwe volkstuintjescomplex een extra ontmoetingsplaats te maken. 10 bewoners hebben er een eigen perceeltje. Eén perceel is voor bewoners die ondersteuning nodig hebben. De volkstuintjeswerkgroep zal kookworkshops en soepmomenten op touw zetten met de gezamenlijke oogst. Op de planning staan vormingsmomenten met VELT en Avansa Limburg. We gaan bewoners ook hulp bieden bij het groenonderhoud.

Wijkactieplan voor Bilzen Centrum

Opbouwwerker Ans Kuenen: "In Bilzen Centrum rondden we dit jaar onze buurtanalyse af en stelden een wijkactieplan op.

Op vraag van en samen met de bewoners zetten we in op laagdrempelige ontmoetingsmomenten. Naast het buurthuis gaan op zoek naar andere geschikte locaties om mensen samen te brengen. Een zumbagroep is alvast gestart.

Ondanks de vrij centrale ligging blijken wijkbewoners de stap naar hulp- en dienstverlening moeilijk te zetten. Daarom proberen we die drempel te verlagen.

Ten slotte fungeer ik als brugfiguur tussen huurders en Cordium bij de renovatie van een aantal sociale woningen. Ik volg de renovaties op, luister naar bezorgdheden van bewoners en koppel deze terug naar de huisvestingsmaatschappij."

Woonwagenterrein

Elke: "Op het woonwagenterrein leg ik vooral individuele contacten. Signalen van moeilijkheden van woonwagenbewoners bespreek ik met de gemeente.

Dit jaar hebben we sterk ingezet op het herschrijven van het huishoudelijk reglement. We stelden het voorleggen van een bewijs van goed gedrag en zeden voor het bekomen van een standplaats in vraag: een verplichting die de gemeente inmiddels schrapte. In het reglement staat nu ook dat enkel woonwagenbewoners een standplaats kunnen krijgen.

Volgend jaar komt er een speeltuin op het woonwagenterrein. Ik pols nu al bij de bewoners wat hun wensen zijn, zodat de gemeente rekening kan houden met die input bij de realisatie ervan."

Wijkbewoners richten buurtplein in

Community building, publieke ruimte en toegang tot grondrechten: dat zijn de accenten van het buurtopbouwwerk in vijf wijken in Dilsen-Stokkem.

DILSEN-STOKKEM

Pleinbarbecues

Opbouwwerker Ester Potargent: "In de wijk Noteborn-Bonekamp in Lanklaar gaven we een groene zone vorm met inspraak van de bewoners. We kregen daarvoor financiële steun via de projectoproep 'Buurten op den Buiten' van de Koning Boudewijnstichting.

We richtten een plein in met barbecues, banken, speeltoestellen en een sport- en speelruimte voor bijvoorbeeld Kubb. In september organiseerden we al een eerste geslaagde testbarbecue. In het voorjaar krijgen de openbare barbecues hun definitieve plek. Wie wil, mag vanaf dan zijn vlees, vis of groenten erop grillen. We huldigen de nieuwe ontmoetingsplek in die periode ook feestelijk in met de wijk.

Samen met de buurt stelden we een reglement op voor het gebruik van het plein: wat vinden jullie zelf belangrijk? Die basisregels komen op panelen op het plein te staan.

Recht op betaalbare gezondheidszorg

Weet je welke kosten je mutualiteit terugbetaalt? Met die vraag kloppen collega Geert Desmet en ikzelf aan bij de bewoners van de wijken Noteborn-Bonekamp en Veeweide. Binnenkort plannen we namelijk infoavonden van de mutualiteiten voor alle inwoners van Dilsen-Stokkem.

Vinger aan de pols

Tegelijkertijd is de bevraging een middel. We leren de buurtbewoners beter kennen en hebben een aanknopingspunt voor een gesprek over de buurt."

Energiek Pelt

Met de stijgende energieprijzen liggen alsmaar meer mensen wakker van hun energiefactuur. Daarom sloegen OCMW, Stebo en SAAMO Limburg de handen in elkaar om energie-armoede aan te pakken in Pelt.

PELT

Lokale modellen

Opbouwwerker Verdiana: "SAAMO Limburg wil samen met lokale besturen, partnerorganisaties en maatschappelijk kwetsbare groepen energie-armoede aanpakken en voorkomen. In Pelt ontwikkelden we een lokaal model en maakten we mensen bewust van hun energie- en waterverbruik. Het innovatieve project kreeg de naam 'Energiek Pelt'."

Energiescan XL

Wie is het meest gebaat om deel te nemen aan het project? OCMW Pelt zocht via sociale organisaties en verenigingen gericht kandidaten.

Stebo voerde vervolgens een energiescan XL uit bij de deelnemers. De vzw bracht het water- en energieverbruik in kaart en ging op zoek naar eventuele energieverslindende toestellen. Ze nam ook het energiecontract onder de loep en ging na of de bewoner recht had op het sociaal tarief.

Procesbegeleiding

Opbouwwerker Verdiana begeleidde de kandidaten een jaar lang zodat hun energie- en waterverbruik duurzaam verminderde.

"Bij het eerste huisbezoek van Stebo kregen de bewoners een woonmeter", legt Verdiana uit, "Dat is een eenvoudige thermo- en hygrometer met vier vuistregels voor correct verwarmen en verluchten. De woonmeter is efficiënt én gemakkelijk in gebruik. Hij leert je om bewust om te gaan met energie, hij helpt je bij vocht en schimmel en verhoogt het comfortgevoel.

Ook wezen we de deelnemers op een bijzonder huurmodel van huishoudtoestellen: Papillon. Je kan zo huishoudtoestellen met een energiezuinig label huren. In de huurprijs is gratis levering, installatie, onderhoud en eventuele vervanging inbegrepen. Dat levert je niet alleen een veel lager energieverbruik op. Je hoeft je ook geen zorgen meer te maken over onverwachte kosten. Zowel de woonmeter als het verhuurmodel Papillon zijn ontwikkeld door collega's van SAAMO."

Ambassadeurs

Tot slot kwamen alle deelnemers samen om 'Energiek Pelt' te beoordelen. Ze blikten allemaal erg tevreden terug op het experimentele project.

"De deelnemers leerden veel bij over hun verbruik, hun gedrag en hun energiecontract", vertelt Verdiana, "Ze fungeren nu als ambassadeurs en maken andere inwoners warm om mee te doen aan 'Energiek Pelt'. Na dit jaar is het de bedoeling dat de maatschappelijk assistenten van OCMW Pelt het project en de begeleiding overnemen."

Bakfiets als motor voor **dorpenbeleid in Pelt**

In Overpelt-Fabriek bleek de bakfiets een katalysator voor heel wat burgerinitiatieven. Ideeën van bewoners kregen er vorm met ondersteuning van het lokaal bestuur.

PELT

Brugfiguur

Met een opvallende bakfiets hield opbouwwerker Katalin Blancquaert buurtbabbels in Overpelt-Fabriek. De belettering 'Hé, jou ken ik nog nergens van' vormde een leuke gespreksstarter om mensen in contact te brengen met elkaar en met Katalin zelf.

Dankzij de bakfiets en haar toebehoren (lees: krukjes, tafeltje, bekers, soep, koffie …) groeide Katalin uit tot een brugfiguur tussen bewoners met ideeën voor de buurt en de juiste personen bij het lokaal bestuur.

Wandelroute

Katalin: "Een buurtbewoner wilde een wandelroute uitzetten in de wijk. Hij had het idee helemaal uitgewerkt op papier, maar vond geen middelen om het te realiseren. Ik gaf het idee door aan een ambtenaar van sport die op dat moment zelf een 10.000-stappen-wandeling wilde uitstippelen. De wandelroute van de bewoner vormde de basis van de nieuwe bewegwijzerde 10.000-stappen-wandeling van de gemeente.

Buurtpreventie

Ook de buurtpreventie-whatsappgroep was een idee van 2 buurtbewoners die ik naar het gemeentehuis vergezelde voor de realisatie ervan. Aangezien er al snel berichtjes opdoken als 'wie heeft mijn verloren gelopen kat gezien?' kwam er zelfs nog een zorgzame whatsappgroep bij.

Bloem(boll)envlakte

Een medewerker van de gemeentelijke werkplaatsen wilde een lege vlakte in de wijk invullen. We kwamen samen met mensen in de wijk en zo groeide het idee van een bloembollen- en bloemenweide, zodat de lokale imkers er ook de vruchten of liever honing van kunnen plukken."

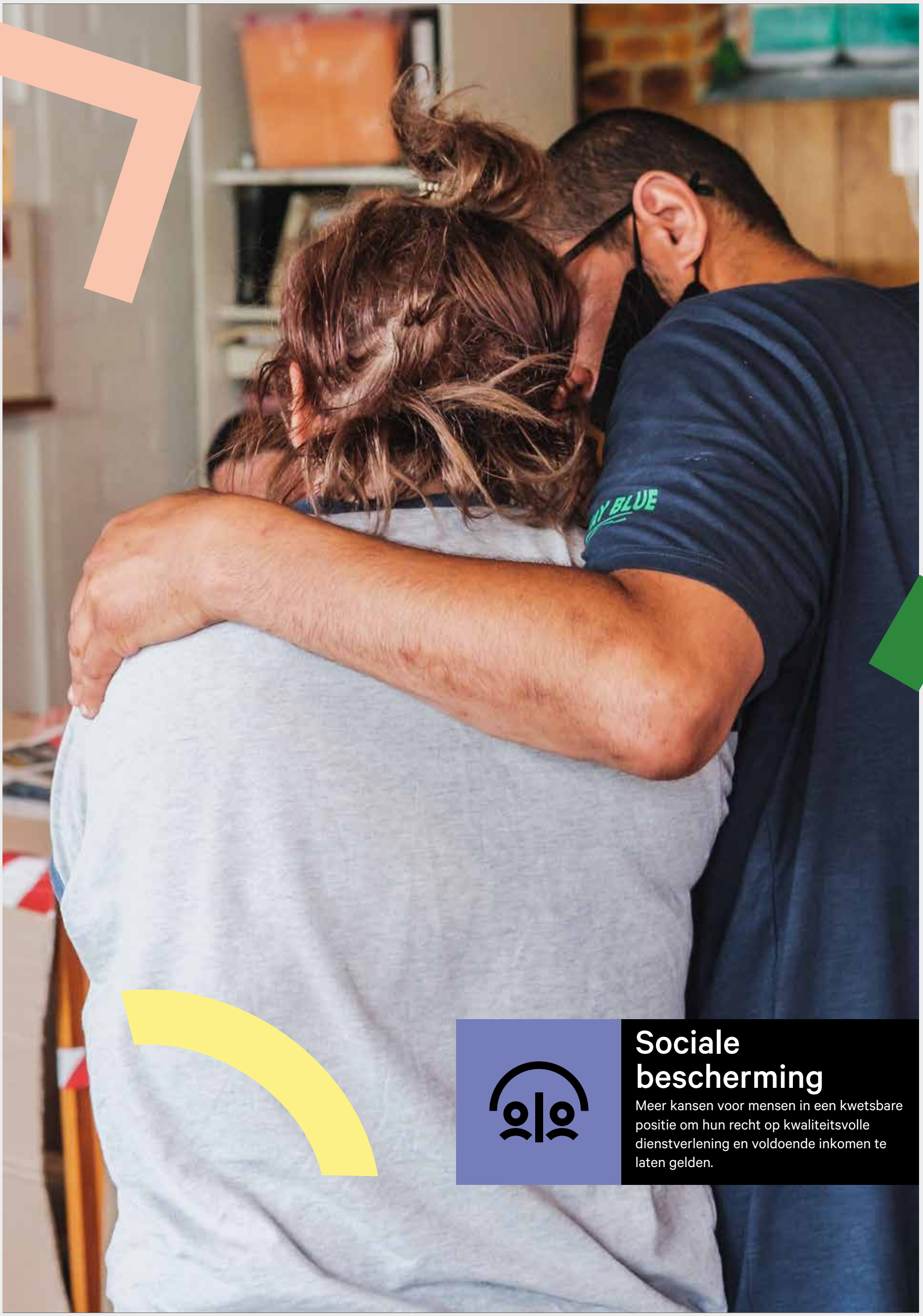

Sociale bescherming

Meer kansen voor mensen in een kwetsbare positie om hun recht op kwaliteitsvolle dienstverlening en voldoende inkomen te laten gelden.

Nabijheid staat centraal in 13 **zorgzame buurten**

Met het referentiekader 'Zorgzame buurten' helpen we het lokaal welzijnsbeleid naar een hoger niveau te tillen: minder mazen, meer net. De lokale besturen blijven zelf aan zet. Wij begeleiden het proces en reiken bouwstenen en praktijken op maat aan.

LIMBURG

Structurele inbedding

Seppe Vanhex: "Zorgzame buurten vragen tijd en ruimte om te groeien: het is een langetermijnperspectief. In de pilootgemeenten Pelt en Hamont-Achel zien we die verankering al in hun visie op sociaal beleid en dienstverlening. Er zijn bijvoorbeeld buurtzorgregisseurs aangesteld. In gemeenten die meer dan een jaar bezig zijn zoals Oudsbergen en Riemst komt er stilaan verandering. De pas opgestarte gemeenten stellen nu mensen vrij dankzij de subsidies. Dat is ook noodzakelijk om zaken te verwezenlijken en stappen te zetten.

Partnerschappen en netwerken

Het project zorgzame buurten is een hefboom omdat we netwerken moeten opzetten. We zitten met partners rond de tafel en stemmen af op buurt- en gemeenteniveau. Vanuit SAAMO Limburg zoeken we hoe dat ook op bovenlokaal niveau kan. Enerzijds zien we lokale besturen in de regierol voor zorgzame buurten, anderzijds ook eerstelijnszones."

Van onderuit

Katleen Caymax: "De meerwaarde is dat gemeenten van onderuit denken en samen met de mensen werken. Ze vertrekken vanwaar de noden komen en nemen anderen mee in het verhaal.

Bij onze pilootgemeenten zien we meer en meer onze manier van denken en handelen: participatief, van onderuit, proactief. Ze zijn echt op weg naar een ander soort welzijnsbeleid. Als gemeenten vanuit de juiste fundamenten vertrekken, kunnen ze een goede weg afleggen bij zorgzame buurten."

Nabijheidsidee

Rudi Bloemen: "Het nabijheidsidee sijpelt in. De afstand gecreëerd tijdens corona kan je je nu als lokaal bestuur niet meer veroorloven, blijkt uit buurtanalyses. Nabijheid betekent in de buurt kijken welke zaken er leven en welke partners er zijn én zelf een aanspreekpunt zijn."

Katleen Caymax: "De gemeenten hebben ons ook graag als partner heel nabij om de dingen in de vingers te krijgen. We doen het immers niet voor hen, wel samen met hen. Op een gegeven moment zie je dat ze het zelf in handen nemen en dat ze het structureel inbedden in het meerjarenplan."

Wat zijn de kenmerken van een zorgzame buurt? Bekijk het animatiefilmpje.

Lees de publicatie 'Minder mazen, meer net. Aan de slag met zorgzame buurten'.

Betaalbare boodschappen dankzij **mobiele sociale kruidenier**

Eén keer per maand kunnen mensen met een beperkt budget boodschappen doen in onze pop-up Winkel op Wielen in Bilzen, Nieuwerkerken, Riemst en in Bewel Tongeren.

LIMBURG

Opbouwwerker Mark Eerdekens: "We krijgen veel trouwe klanten over de vloer. In februari startten we met 100 klantenkaarten. Nu zijn dat er meer dan 200, vooral dankzij mond-tot-mondreclame en de gerichte communicatie van de gemeenten.

Ruim en gevarieerd aanbod

Het openingsmoment is vaak heel druk. Klanten denken dat ze op tijd moeten zijn om genoeg keuze te hebben. We kunnen ze geruststellen want we nemen ruim voldoende mee: per winkelpunt tussen 600 en 1000 artikelen per keer.

Overschotten van de veiling verdelen we gratis: 4.000 kilo groenten en fruit sinds de opstart. Daarnaast is het shoppingbudget gezinsgerelateerd. Woon je alleen, dan mag je voor 50 euro kopen. Per gezinslid komt er 25 euro bij.

Breed onthaal

Belangrijk bij ons kruidenierconcept is het breed onthaal, waarmee we de drempel naar diensten verlagen. Er is steeds een OCMW-medewerker aanwezig. In Bilzen zijn collega-opbouwwerkers heel nauw betrokken. Elke organiseert bijvoorbeeld kookworkshops met groenten uit de winkelrekken. Of bezoekers krijgen uitleg over reisbemiddelingskantoor Rap op stap.

Doelgroepmedewerker

In de winkel van Bewel Tongeren kan onze doelgroepmedewerker Shakrudin alles op een rustig tempo leren en met de kassa oefenen. Ik leid hem op tot allround winkelbediende en coach hem.

Shakrudin: "Ik plaats bestellingen, controleer houdbaarheidsdatums, vul rekken, help klanten met hun tassen … Naast Tjetcheens spreek ik Russisch, Oekraïens en Pools. Ik vertaal geregeld voor klanten."

SAAMO
Limburg

56 aanbevelingen voor de Limburgse huisvestingsmaatschappij

Samen met kandidaat- en sociale huurders formuleerden we beleidsaanbevelingen voor de nieuwe Limburgse huisvestingsmaatschappij en lokale besturen.

LIMBURG

Eén Limburgse huisvestingsmaatschappij

In 2023 fusioneren alle Limburgse sociale huisvestingsmaatschappijen en sociale verhuurkantoren tot één Limburgse huisvestingsmaatschappij.

Beleidsmedewerker Frederik Vaes: "De fusie vormt zowel een uitdaging als een opportuniteit. Sociaal wonen is immers de best mogelijke oplossing om mensen uit armoede te tillen.

Vragen en bezorgdheden van kandidaat- en sociale huurders

Onze opbouwwerkers kregen veel vragen over de komst van de Limburgse huisvestingsmaatschappij. 'Is een grote huisvestingsmaatschappij ook een betere?', klonk het bijvoorbeeld vaak. Kandidaat- en sociale huurders maakten zich zorgen over de alsmaar strengere voorwaarden voor een sociale woning, de toegankelijkheid en bereikbaarheid, hun plek op de wachtlijst …

We verzamelden hun vragen en bezorgdheden, en vertaalden deze in een beleidsdossier. Daarmee gaan we in dialoog met de Limburgse huisvestingsmaatschappij en lokale besturen."

Lees de beleidsaanbevelingen.

Trefpunt Armoede pakt uit met podcast en foto-expositie

LIMBURG

Er leven heel wat vooroordelen over armoede, vaak uit onwetendheid. Daarom koos het Trefpunt Armoede dit jaar voor acties om het brede publiek te sensibiliseren.

Podcast

Conny Mertens, ondersteuner van het Trefpunt Armoede: "Samen met Nigel Williams maakten we 6 podcasts waarin we telkens een hulpverlener en iemand met een armoede-ervaring aan het woord laten. Nigel is zelf opgegroeid in armoede en begrijpt dat je de littekens daarvan in je verdere leven meedraagt.

LEGO minifiguren

Verder maakten we treffende beelden over armoede(bestrijding) met LEGO-poppetjes. Ik gebruik deze vooral tijdens vormingen. We lieten ze ook op postkaarten drukken als geheugensteuntje. Een leuk detail: de LEGO-taferelen zijn nu een examenvraag van PXL Social work.

Fototentoonstelling

Voor de Werelddag van Verzet tegen Armoede lieten we een foto-expositie maken. Fotografe Morgan Gielen portretteert daarin 10 mensen met een armoede-ervaring. Na de expositie in Hasselt reist de tentoonstelling rond op aanvraag."

Op zoek naar oplossingen voor het standplaatsentekort

Het tekort aan standplaatsen baart woonwagenbewoners zorgen. Nu heb je enkel de klassieke woonwagenterreinen. Kan het ook anders?

LIMBURG

Opbouwwerker Hilde Degol: "Momenteel onderzoek ik de piste van standplaatsen op privé terreinen. Wat is de regelgeving daarrond? Wat mag en wat zou er nog moeten veranderen aan die regelgeving om legaal te wonen in een woonwagen? Voor het uitpluizen van die complexe wetgeving doe ik een beroep op de Woonacademie van de provincie Limburg en volg ik vormingen bij de Vlaamse Vereniging voor Ruimte en Planning.
In mijn gesprekken met woonwagenbewoners pols ik hoe zij staan tegenover wonen in een woonwagen op een gekocht of gehuurd perceel. Wat is realistisch voor hen?

Volgens de Vlaamse overheid is een woonwagen onroerend goed en een legale woonvorm. Lokale overheden hebben echter heel wat vraagtekens bij de vage wetgeving die vaak voor interpretatie vatbaar is. Ook banken kennen niet gemakkelijk een hypothecaire lening toe voor een woonwagen. Zij beschouwen een woonwagen meestal als roerend goed."

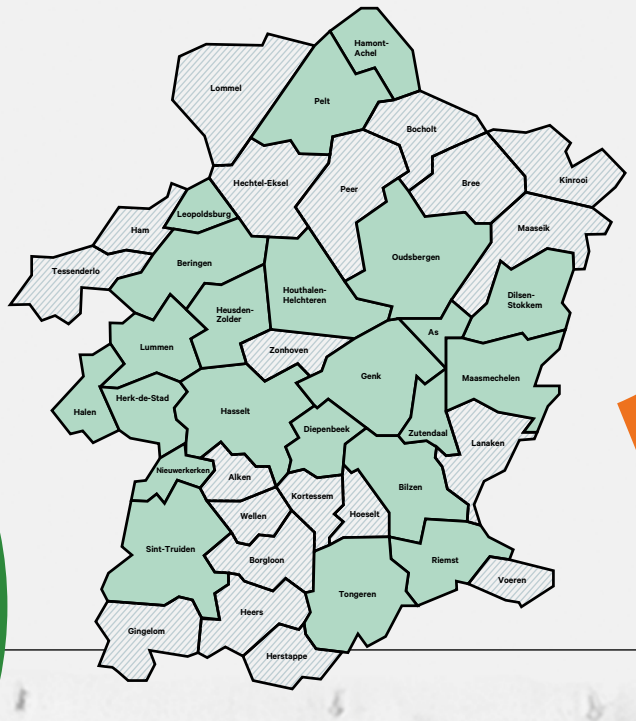

Schrijf je in voor onze nieuwsbrief of volg ons op sociale media.

Kunnen wij voor jou iets betekenen?
Neem dan contact met ons op."

SAAMO Limburg vzw
Marktplein 9 bus 21
3550 Heusden-Zolder

Ga naar www.saamolimburg.be en kom meer over ons te weten.